

PROLOG – 20. SRPNA

14.00 hod. Začalo zasedání předsednictva ÚV KSČ, původně svolané na 10 hodin dopoledne. (OS)

16.00 hod. Mimořádná porada vybraných pracovníků Státní bezpečnosti u náměstka ministra vnitra V. Šalgovíče, kde byly podány informace o připravené okupaci Československa a rozděleny úkoly pro noc z 20. na 21. srpna. (OS)

Kolem 18 hod. Tehdejší ústřední ředitel ČTK M. Sulek se po neočekávaném návratu z dovolené v SSSR dostavil do své kanceláře a vyhradil si, že bez jeho vědomí nesmí být do zahraničí odeslána žádná zpráva o Československu. (OS)

Ve večerních hodinách. Na ruzyňské letišti v Praze postupně přiletělo několik civilních letadel ze Sovětského svazu, jež později v noci řídila letecký výsadek sovětských ozbrojených sil. Časové údaje se poněkud rozcházejí. (Tisk)

Ruzyň v noci na středu

Jako každý večer i v úterý večer nastoupili pracovníci pražského ruzyňského letiště nic netušíce do pravidelných služeb. První překvapení na ně čekalo před půl devátou, kdy zde přistálo mimořádné letadlo z Moskvy. O hodinu později přistálo další mimořádné sovětské letadlo, tentokrát ze Lvova. Asi po půlhodinové přestávce odletělo údajně zpět do Lvova. To bylo krátce po desáté hodině večer. Od této doby až téměř do půlnoci zde byl klid. Po půlnoci se dispečer letiště od arogantních pánů v telefonu dozvěděl, přesto že se čekala letadla z Jugoslávie a Bulharska, že letiště nesmí přijímat ani odtud odlétat. Do letištní budovy se

v této době začali sjíždět nenápadní pánové v civilu a v doprovodu zástupce sovětského Aeroflotu se v budově ukázal i sovětský plukovník.

Nikdo ze zaměstnanců ani ze zahraničních cestujících mu stejně jako pánům v civilu nepřikládal mimořádnou pozornost a věnovali se dále svým povinnostem. Ale ne nadlouho. Krátce po půl druhé totiž přistála na letištní ploše první dvě obrovská letadla se sovětskými znaky a z nich se vyhrnulo několik desítek ozbrojených sovětských vojáků. Okamžitě obklíčili hlavní letištní budovu a jednotlivými vchody začali vnikat do budovy. Odtud okamžitě začali vyhánět na prostranství před budovou letištní personál a čekající cestující (byl mezi nimi i jeden Angličan). Velké většině z nich nedovolili ani se pořádně obléknout a vzít si své věci.

Venku před budovou nás rozdělili, zvláště muže, (nás nechali venku) a ženy, kterým dovolili si sednout v odletové hale. Asi po půlhodinovém čekání, během kterého, stejně jako při obsazování, přistávalo v téměř minutových intervalech jedno letadlo za druhým, vpustili do odletové haly i nás muže.

Zde za hluku přilétajících a odlétajících letadel a hřmotu přojíždějících tanků a obrněných transportérů nás nechali čekat přes veškeré protesty a možnosti telefonického spojení až asi do půl šesté. V této době se dostavil sovětský major a oznámil letištnímu personálu, cestujícím a náhodným návštěvníkům letiště jako jsem byl já, že se můžeme odebrat domů. Na otázku dopravy nám odpověděl: "Přece pěšky. Naše vojska musí také absolvovat množství kilometrů pěšky". Nic nepomohly protesty, všichni, včetně zahraničních cestujících, se museli dostat domů pěšky.

Odejít museli všichni. Letiště převzala pod svoji správu sovětská a německá vojska, která se na letištní ploše a okolních silnicích rozložila. Na dotaz, kdy mají nastoupit do práce, jim bylo odpovězeno ve smyslu, že se to dovědí včas. V době, kdy jsme opouštěli pražské ruzyňské letiště, přilétávala nad něj stále ještě těžká vojenská letadla, z jejichž útrobu spolu s tanky a ostatní vojenskou technikou vystupovali vojáci. Okamžitě po vyložení nákladu opouštěla sovětská vojenská letadla prostor letiště.

V době čekání jsme se několikrát pokoušeli promluvit s našimi

vězniteli, mladými sovětskými vojáky. Přesto, že mnoho mluvit nechtěli nebo nesměli, dověděli jsme se, že přilétají z Polska a NDR a že cestu do Československa dostali jako rozkaz. Na dotaz, jestli vědí, že jsme je sem nepozvali, nám odpovídali:

"My věříme našemu vedení a to nám dalo rozkaz, a to je pro nás rozhodující." Všichni do jednoho se shodli i v tom, že pevně věří tomu, co píše sovětský tisk, zejména Pravda.

Při naší cestě z ruzyňského letiště zpět do středu Prahy nás neustále míjely kolony sovětských vojáků na sovětských i našich automobilech, tancích a obrněných transportérech. Byla to neradostná cesta domů.

(f1)

(Zemědělské noviny, 21.8.1968)

Neobvyklá noc!

Probudil jsem se ještě za tmy neobvyklým hlukem, tak jako většina Pražanů. Kolem mých oken ujížděly dolů do centra města jeden tank za druhým. Nemohl jsem pochopit, ale i nezvykle velký provoz na ruzyňském letišti mě přinutil rychle odejít do kanceláře. Dostal jsem se na místo něco málo před šestou hodinou. Automaticky jsem zapnul dálnopis pro spojení s operační kontrolou na ruzyňském letišti. Ozval se ... To nevím a ono to ani není důležité. Vyťukával zprávu, která se v následujících hodinách stávala dokumentem nesmírné ceny.

Do zpráv o obsazení naší vlasti spojeneckými vojsky vyťukával dálnopis pravdu o průběhu operace na ruzyňském letišti, kde to vlastně opravdu začalo. Přesto, že někteří čtenáři již vědí některé podrobnosti, myslím, že bych je měl zopakovat.

Na dvadvacátou hodinu byl na Ruzyň hlášen speciál z Moskvy. Nebylo to nic neobvyklého, hodně letadel Aeroflotu bylo vedených jako speciál. Opravdu přiletěl. Byl to civilní AN-24. Letadlo zůstalo na letišti. Ve třináct hodin přiletěl další speciál AN-24 tentokrát ze Lvova. Z něj vystoupilo množství civilistů, kteří byli velmi srdečně vítáni na celnici. Posléze se odebrali do města a letadlo asi po půl hodině odletělo. Pak byl na letišti klid. Zvýšenou činnost zaznamenala jen celní služba. Jindy je v těchto místech jen několik lidí. V těchto pozdních hodinách zde však bylo neobvykle mnoho zaměstnanců. Všimli si toho snad všichni na Ruzyňi, ale nikdo nechápal proč a pro své